

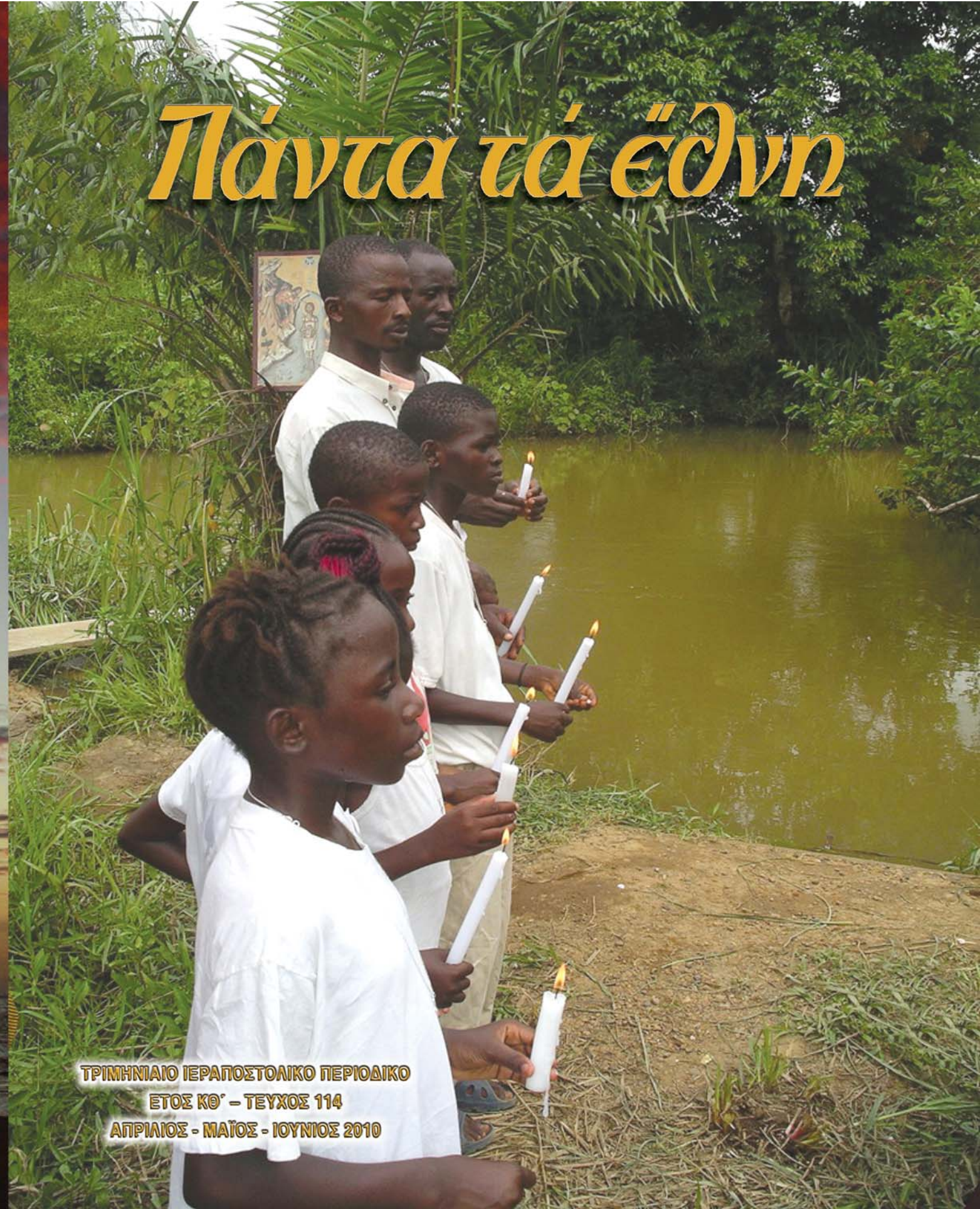

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗΣ
 Τηλ. 210.7272.315-317, Fax 210.7272310
 ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 – Τ.Κ. 115 21 ΑΘΗΝΑ
 GREECE
 e-mail: ierapostoli@apostoliki-diakonia.gr

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ	
Ταξ. Γραφείο	
Κ.Ε.Μ.Π.Α	
Αριθμός Άδειας 9	

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1/2007 ΚΕΜΠΑ.
 ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 3536

Πάντα τὰ ἔθνη

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
 ΕΤΟΣ ΚΘ' – ΤΕΥΧΟΣ 114
 ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2010

Νύξεις περί τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῶν ἔθνῶν τῆς Ἀφρικῆς στήν ἀποστολική διάσταση τῆς ὀρθοδόξου πραγματικότητας τοῦ σήμερα

Ἐπισκόπου Γρηγορίου
Μητροπολίτου Καμερούν

Προλογικό σημείωμα

Πολλὺς ὁ λόγος περὶ τῆς Ἱεραποστολῆς σὰ ἐθνη τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἐν τούτοις παραμένει ἀγνωστὴ καὶ σὰν προσπάθεια, ἀλλὰ καὶ σὰν ἐκκλησιαστικὴ διάσταση.

Βέβαια, διάγουμε μιά ἐποχή, ὅπου συζητοῦμε περὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος γενικότερα καὶ παρ' ὅλες τὶς συζητήσεις, ἐκδόσεις, συνέδρια, συμπόσια, δημοσιεύματα τὸ θέμα ἔχει ἀγγίξει πολὺ κόσμον στὸν στενὸ κύκλον τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ οὐσιαστικὰ παραμένει ἀγνωστο στὸν εὐρύτερο ἐκκλησιαστικὸ χώρο.

Ἔτσι, ἀποστολολογικῶς πάσχουμε.

Ὁ Μητροπολίτης Διοκλείας κ. Κλήσιος, ἀπὸ τοὺς κορυφαίους θεολόγους τῆς ἐποχῆς μας, σὲ κάποιο συνέδριο χαρακτήρισε τὸν 21ο αἰῶνα ὅτι θὰ εἶναι ὁ αἰῶνας πού θὰ συνεχιστεῖ ἡ περὶ Ἐκκλησίας συζήτηση καὶ θὰ τεθεῖ τὸ περὶ ἀνθρώπου ἐρώτημα.

Θὰ ἀποτολμοῦσα νὰ πῶ ὅτι ἴσως εἶναι καιρὸς τὸν 21ο αἰῶνα νὰ δεῖ ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία τὸ θέμα τῆς Ἱεραποστολῆς ταυτόχρονα στήν εὐαγγελικὴ καὶ Ἐκκλησιολογικὴ του διάσταση.

Εὐρισκόμενος στὸν Ἱεραποστολικὸ Ἀγρὸ τῆς Κεντρικῆς Ἀφρικῆς, ὡς Ἐπίσκοπος τῆς θεοσώστου Μητροπόλεως Καμερούν τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς, θὰ ἀποτολμήσω νὰ καταγράψω μὲ μιά λογικὴ σειρά κάποια σημεῖα καὶ κάποιες σκέψεις γιὰ τὴν Ὀρθόδοξη Ἱεραποστολή, ἔχοντας ἐπίγνωση γιὰ τὸ ἐλάχιστον τῆς ἐμπειρίας μου (ἡ ὁποία ὅμως πιστεύω ὅτι εἶναι οὐσιαστικὴ, διότι σμιλεῖται στήν πρώτη γραμμὴ) καὶ γνωρίζοντας ὅτι, μεγάλες προσωπικότητες τῆς Ὀρθοδόξου Ἱεραποστολῆς πολλὰ ἔτη πρό ἐμοῦ ἔχουν κατὰ καιροὺς θέσει παρόμοια ζητήματα, τὰ ὁποία θεωρῶ ὅτι ἔμειναν σιωπηλὰ, ἀνεγγίχτα, ἀναπάντητα! Ἐπίσης, πολλοὶ Ἱεραπόστολοι μὲ πολλυετὴ πείρα στοὺς Ἱεραποστολικούς Ἀγρούς, ἐσιώπησαν καὶ ἕως σήμερα αὐτὴ ἡ σιωπὴ τους, βοᾷ ἀπὸ τῶν τάφων των, ὡς δείγμα τῆς σοφίας, πού τοὺς διέκρινε καὶ εἰς ἔλεγχον τῶν κωφευόντων ἢ ἀδυνατούντων νὰ ἀκούσουν ἢ νὰ δοῦν τὴν ἐκκλησιαστικὴν διάσταση τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῶν ἐθνῶν.

Πάντα τὰ ἔθνη

1. Εὐαγγέλιο Ἐκκλησία

Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ διακηρύττει ἀενάως «ἐγὼ εἰμί ἡ ὁδός, καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή...» (Ἰω. 14,6), «ὁ δειχόμενος ἐμὲ δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με» (Ματθ. 10,40).

Ἀποκάλυψη τῆς Ἀληθείας, τρόπος ζωῆς καὶ ποιότητα ζωῆς προσφέρονται καὶ κινούνται παράλληλα μὲ τὴν ὑπαρξὴ μας καὶ τὴν ἐπιθυμία της νὰ ὑπάρχει καὶ νὰ προσδιορισθεῖ ἀπέναντι στό Πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εἰδοποιός καὶ μοναδικὴ διαφορὰ κάθε ὁμάδος ἀνθρώπων καὶ κάθε κοινότητος μὲ τὴν Ἐκκλησία εἶναι τὸ Πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ἐληθόντος, τοῦ Ὑπάρχοντος, τοῦ Ἐρχομένου...

Ἡ Ἐκκλησία καὶ τὰ μέλη Της συνδέονται μεταξύ τους καὶ μὲ τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς κοινῆς πίστεως καὶ ἀγάπης. Ἐξέρχονται δέ, στὸν κόσμον τῶν ἀνθρώπων δι' αὐτῆς τῆς πίστεως, ἡ ὁποία γεννᾷ τὴν ἀγάπην διὰ τοὺς ἀγαπηθέντας ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀγάπης πού ἐφθασε ἕως θανάτου «θανάτου δέ σταυροῦ» (Φιλιπ. 2,8), ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἐλπίδος τῆς ἐπηγγελίμενης Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

Ἔτσι, ἡ Ἐκκλησία πορεύεται μέσα στὸν κόσμον καὶ ὡς «μικρὰ ζύμη» προσπαθεῖ νὰ ζυμώσει τὸν κόσμον διὰ τῆς μόνης ὁδοῦ, τοῦ «Ἐκκλησιαστικῶς ὑπάρχειν» σὲ σχέση μὲ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, Υἱόν καὶ Λόγον τοῦ Θεοῦ.

Πάντα τὰ ἔθνη

Ἡ ἀπόλυτη ταύτιση τῶν πιστῶν μὲ τὸ εὐαγγέλιό Του καθορίζει τὴν γνησιότητα, ἢ ὄχι, κάθε Κοινότητος πιστευόντων εἰς Αὐτόν.

Ἡ ἐρμηνεία τοῦ εὐαγγελίου ἀπὸ τοὺς ἐργάτες τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ καθορίζει, κατὰ τὸν Ἅγιον Ἰωάννη τῆς Κλίμακος, τέσσερα εἶδη ποιμένων καὶ κατ' ἐπέκταση τέσσερα εἶδη ποιμνιομένων. Καὶ τὰ τέσσερα εἶδη ποιμένων καὶ ποιμνιομένων σώζονται καὶ σώζονται μὲ κάθε εἶδος ἐρμηνείας.

Ἡ ἀπολυτοποίηση ἢ ἡ ἀπορριψη ἐνός ἢ περισσοτέρων εἰδῶν ποιμένων καὶ ποιμνιομένων ἀποτελεῖ «σημεῖον πτώσεως ἢ ἀναστάσεως» καὶ συγχρόνως ἀμφιλογία ἀπάδουσα τοῦ ἰδίου τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ ἀγνοία τοῦ λόγου ὑπάρξεως τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ μέρους τῶν ἀπολυτοποιούντων ἢ ἀπορριπτόντων τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο τρόπο ποιμανσης.

Κατὰ τὸν τῆς Κλίμακος, Ἰωάννην, ὑπάρχουν:

α) οἱ ἐρμηνεύοντες τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ μὲ βασικὴ ἀρχὴ ὅτι, ὁ Θεὸς εἶναι «φόβος μέγας»,

β) οἱ ἐρμηνεύοντες ὅτι, ὁ Θεὸς εἶναι καὶ φόβος καὶ ἀγάπη, ἀλλὰ ὄχι τόση ἀγάπη ἰκανὴ νὰ «βάλη ἔξω τὸν φόβον» (Α' Ἰω. 4,18),

γ) οἱ ἐρμηνεύοντες ὅτι, ὁ Θεὸς εἶναι μόνον Ἀγάπη, καὶ δ) οἱ ἐρμηνεύοντες ὅτι, ὁ Θεὸς εἶναι ἕνας ἐκστατικός Ἔρωτας «βάλλων ἔξω καὶ τὸν φόβον καὶ τὴν ἀγάπην».

Ἡ πρό εἰκοσαετίας ἀρξαμένη «θεολογικὴ» συζήτηση περὶ «Θεοῦ ἔρωτος –ἐραστοῦ– ἐρωμένου καὶ ἀνθρώπου ἐρώντος Αὐτόν καὶ ἐρωμένου ὑπ' Αὐτοῦ» ἔδειξε τὴν ἀνωριμότητα τῶν πολλῶν, πού ἐφάνη ὡς «πτώσις», ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνετοιμότητα πολλῶν ἄλλων νὰ ἀναστηθοῦν.

Ἔτσι, ἡ προφητικότητα τῆς διακρίσεως τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος σώζει ἀκόμα τὴν κατάστασιν ὅταν κατ' οὐσίαν μᾶς ἰλέγει: «ζήτησε ποιμένα κατὰ τὴν ὑπαρξίν σου καὶ ὄχι κατὰ τὴν ψυχολογικὴν σου ἀνάγκην» (σὲ πολὺ ἐλεύθερη ἐρμηνεία). Καὶ οἱ τέσσερις ἐρμηνεῖες παραμένουν σωτήριες καὶ λυτρωτικὲς γιὰ τὸν κόσμον πού ζητεῖ νὰ ζυμωθεῖ, ν' ἀλλάξει, ν' ἀπελευθερωθεῖ, νὰ μετᾶσκει ἐνός ἀναγεννημένου κόσμου, ὁ ὁποῖος θὰ πορεύεται –καὶ ἤδη πορεύεται– πρὸς τὰ Ἔσχατα τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

2. Τό Κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου

Ὁ Λόγος τοῦ Κυρίου, τό Εὐαγγέλιο τῆς Σωτηρίας ἐμπεριέχει ἀναπόσπαστα τόν Λόγο περί τοῦ Εὐαγγελίου, περί τῆς Σωτηρίας ἡ ὁποία εἶναι ἀναπόσπαστη τοῦ Προσώπου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Κύριο καί πρωταρχικό μέσο γιά τήν μετάδοση τοῦ Λόγου τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ ἀνθρώπινος λόγος. Ἡ παράλληλη πορεία τῆς Ἐκκλησίας μέ τήν Ἱστορία τοῦ κόσμου γεννᾷ τήν ἀνάγκη ἐξευρέσεως μιᾶς γλώσσας γιά τόν ἀνθρώπινο λόγο περί τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ δηλαδή, γιά τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου στό ἐκάστοτε ἱστορικό παρόν.

Ἔτσι, δημιουργεῖται ἡ ἀνάγκη (πλησθή ἢ ὄχι, αὐτό θά κριθεῖ πολὺ ἀργότερα), ὁ λόγος περί τοῦ Εὐαγγελίου, ἡ «*γλώσσα τοῦ κηρύγματος*» νά ἀκολουθεῖ τήν Ἱστορία καί νά ἐμπνέεται ἀπό τήν παροδικότητα τῆς ἀενάου ἀνακυκλώσεως παλαιῶν καί νέων, ἱστορικῶν καί μὴ γεγονότων.

Βέβαια, σέ ὅποιο σημεῖο τῆς Ἱστορίας καί νά ἐστιᾶσσουμε τήν προσοχή μας, ὁ Λόγος τοῦ Εὐαγγελίου μιλά γιά τήν Πίστη, τήν Ἀγάπη, τήν Ἐλπίδα καί τήν Ἐρχομένη καί ἤδη παρούσα Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, ἡ ὁποία ταυτόχρονα «*ἐντός ὑμῶν ἐστί*» (Λουκ. 17,21). Αὐτό ἀκριβῶς τό «*ἐντός ὑμῶν*», ἄν καί ἀποτελεῖ ἀντινομία τῶν ἀρχῶν τῆς Ἱστορίας, ἡ ὁποία καταγράφεται πάντα ἰδιοτελῶς καί σκοπίμως ἀπό τοὺς νικητές αὐτοῦ τοῦ κόσμου, ἐν τούτοις ἀποτελεῖ τόν μόνιμο πειρασμό τῶν κηρύκων τοῦ Εὐαγγελίου καί τῆς «*ἐρχομένης Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν*».

Ἄρα, τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου κινδυνεύει πάντα νά ἐκπέσει στόν πειρασμό τῶν «*ἱστορικῶν καί ψυχολογικῶν ἀναγκῶν*», οἱ ὁποῖες γέννησαν καί θά γεννοῦν παντοῦ καί πάντα τήν πληθώρα τῶν χριστιανικῶν αἰρέσεων.

Ἄν ὁ γνώμονας τοῦ κηρύγματος καί τό κέντρο του δέν εἶναι τό Πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τότε μᾶλλον μιλάμε γιά τό πῶς θά θέλαμε νά εἶναι ὁ Θεάνθρωπος! Γιά τήν προσωπική μας, δηλαδή, ἰδέα καί ἄποψη περί τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τήν ὁποία μᾶλλον κάποια ψυχολογική μας ἀνάγκη τήν ἔχει γεννήσει, τήν ἔχει θρέψει, τήν ἔχει θεριέψει, χαρίζοντάς μας μιᾶ ψυχολογική κάλυψη γιά ὅσα δέν μπορέσαμε νά ἀκούσουμε ἀπό τόν Λόγο τοῦ Θεοῦ ἢ ἠθελημένα ὑποτιμήσαμε.

Γι' αὐτό καί δέν μπορούμε νά συλλάβουμε ποτέ ὅτι, «*οὐ πάντες χωροῦσι τόν λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἷς δέδοται*» (Ματθ. 19,11). Καί βέβαια εἶναι εὐκόλο νά διακρίνεις τόν κήρυκα τοῦ Εὐαγγελίου ἀπό τόν κήρυκα τῆς ψυχολογικῆς –(του)– ἀνάγκης. Θά ἠλέγαμε ὅτι ὁ μὲν πρῶτος μιλάει (στό σήμερα) μιᾶ ἀκατανόητη γλώσσα, ἐνῶ ὁ δεῦτερος συγκινεῖ, διότι δημιουργεῖ «*συναισθήματα*».

Τώρα ἂν αὐτά τά συναισθήματα τά βαπτίσουμε «*θρησκευτικά*» ἢ «*ψυχολογικά*», μικρή θά εἶναι ἡ διαφορά.

Ἡ γλώσσα τῶν Προφητῶν εἶναι ἓνα συνεχές μάθημα γιά τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐμπεριέχει μιᾶ «*ἐλευθερία*», ἡ ὁποία εἶναι πολλῆς –τίς περισσότερες– φορές ἀκατανόητη, ὅπως καί οἱ ἴδιοι οἱ Προφῆτες καί τά πάθη τους ἀπό τόν «*ἐκλεκτό τοῦ Κυρίου Λαό*».

Ἐλευθερία ἐκ τῆς Ἀποκαλύψεως ποιοῦ;

Τοῦ ἰδίου Λόγου τοῦ Θεοῦ, τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ!!!

Αὐτό τό συστατικό λείπει ἀπό τόν λόγο τῶν περισσότερων κηρύκων, πού πασχίζουν νά γίνουν κατανοητοί ἢ ἀγωνιοῦν ἂν ἐγιναν κατανοητοί, ὡσάν ἡ πίστη νά ἦταν ἢ νά εἶναι ἓνα νοητικό ἢ διανοητικό κατόρθωμα συγκεκριμένης διεργασίας καί ἐπεξεργασίας.

Ὁ λόγος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐμπεριέχει τή «*δυναμική τῆς ἀποκαλύψεως*» τοῦ διωκομένου ὑπ' αὐτοῦ, Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῆς ὁποίας ἔτυχε στόν δρόμο τῆς Δαμασκοῦ.

Ἔρχεται ὁμως, νά μιλήσει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος σέ ἤδη πρωτοργανωμένες Κοινότητες ἢ σέ ὑπό διοργάνωση Κοινότητες. Γι' αὐτό καί οὐσιαστικά ἀναδιοργανώνει μέ τόν λόγο του τίς ἐκκλησιαστικές Κοινότητες, οἱ ὁποῖες ἤδη εἶχαν πρωτοσυσταθεῖ πάνω καί μέσα σέ ἓνα ρωμαϊκό σύστημα ἄψογης ὀργανώσεως καί ἀφομοιωτικῆς δυνάμεως –οὐ τῆς τυχούσης– μέ ἐμφανή ἐπάνω τους τά σημεῖα τῶν διωγμῶν. Οἱ ὁποῖοι διωγμοί κατά τῶν ἐκκλησιαστικῶν Κοινοτήτων ἐγιναν κυρίως, ἐπειδή ἐθίγετο ἀπό τόν Χριστιανισμό ἡ θεϊκότης τοῦ Ρωμαίου Αὐτοκράτορος, καί τοιοουτρόπως ἐβάλλετο αὐτό τό ἴδιο τό συγγόν σύστημα τῆς ἱεραρχήσεως-ἐξουσιασμοῦ τῶν πάντων μέ τό συγκεκριμένο καί ἀπάνθρωπο τρόπο πειθαρχίας ἐκ μέρους τῆς Ρωμαϊκῆς ἐξουσίας.

Ἄλλὰ καί πάλιν σέ πολλὰ σημεῖα γίνεται εὐκόλως κατανοητό ὅτι, ὁ Ἀποστόλος Παῦλος πικραίνεται, ὅταν συναντᾷ μέσα στό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας τήν ἔλληψη τῆς δυναμικῆς, πού ἔχει ἡ Ἀποκάλυψις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία δυναμική καί συνῆχε τήν ὑπαρξή Του.

Στόν Λόγο τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχει ἐπίσης, αὐτή ἡ δυναμική τῆς Ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ καί βεβαίως ἡ διά τοῦ κηρύγματος τῶν

ἐρμηνεῖα τοῦ Εὐαγγελίου, τήν ὁποία μετέδωσαν, θά παραμένει ἀκατανόητη, ἂν ἀγνοηθοῦν τά συναξάρια τους, ὁ τρόπος τῆς ζωῆς τους. Αὐτό τό κύριο συστατικό θά πρέπει πρωτίστως νά περιέχει καί ὁ λόγος τῶν Ἱεραποστόλων. Γιατί τί ἔχω νά δώσω πέραν τῆς ἐλπίδος τῆς πίστεως καί τῆς ἀγάπης τῆς πίστεως σέ ἀνθρώπους πού λόγοι καί δαιμονικά συμφέροντα κάνουν τό πᾶν γιά νά μὴν ἀνθίσει ποτέ ἐλπίδα στή ζωή τους;

3. Κλήσις τῶν Ἐργατῶν τοῦ Εὐαγγελίου

Στήν παραβολή τῶν ἐργατῶν (πρβλ. Ματθ. 20,1-16) ὁ ἴδιος ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ὁμιλεῖ γιά ἓνα «*ἀγρό*», γιά «*ἐργάτας*» αὐτοῦ τοῦ ἀγροῦ, γιά «*ἐργασία*» στά ὄρια αὐτοῦ τοῦ ἀγροῦ. Καί προφανῶς αὐτή ἡ ἐργασία χρειάζεται χέρια πολλὰ, διότι ἀκόμα καί τήν ἐνδεκάτη ὥρα ὁ ἴδιος βλέπει τίς ἀνάγκες καί προσκαλεῖ καί ἄλλους ἐργάτες.

Κριτήριο γιά τήν ἐπιλογή τῶν ἐργατῶν δέν ὑπάρχει. Δέν ἔδωσε ἐντολή νά ἐπιλέξουν ἐργάτες μέ κριτήρια π.χ. σωματικῆς δυνάμεως, ἢ ἐξειδικευμένης γνώσεως, ἀλλὰ ἀπλᾶ ζήτησε ἐργάτες. Ζήτησε, δηλα-

δή, τό ἐλάχιστο προσόν, τή «*συναίσθηση καί τήν ἀποδοχή ὅτι εἶναι ἐργάτες*». Αὐτό σέ ἀντιπαραβολή μέ τήν παραβολή τῶν ἐργατῶν τοῦ Ἀμπελώνος, οἱ ὁποῖοι μετεπήδησαν ἀπό τήν τάξη τῶν ἐργατῶν στήν κατάσταση τῆς κυριότητος τοῦ Ἀμπελώνος, μπορεῖ νά μᾶς ἀποκαλύψει τή σημαντικότητα τῆς «*συναίσθησεως τῆς θέσεως τοῦ ἐργάτου*».

Ἀκόμα κι ὅταν ἡ ἀναμονή μιᾶς αὐξημένης ἀποδοχῆς διά τοὺς «*βαστάξαντας τόν κόπο καί τόν καύσωνα τῆς ἡμέρας*» (Ματθ. 20,13) ἐργάτες ἴσως προμηνύει μιᾶ ἀπώλεια αὐτῆς τῆς συναίσθησεως τοῦ

ἐργάτου, ὁ Κύριος τοῦ Ἀγροῦ εἶναι ἐντελῶς κάθετος καί βάζει τά πράγματα στή θέση τους μέ ἓνα λόγο καί μόνον. Δηλαδή ὑπογραμμίζει τοὺς ρόλους τοῦ καθενός.

Ἄς ἀναλογισθοῦμε ὅτι, τό ἴδιο ἔκανε καί μέ τήν Μπέρα Του ὁ Κύριος ὀριοθετώντας Τὴν μέ τό περίφημο: «*Τί ἐμοί καί σοί γύναι;*» (Ἰω. 2,4) στόν Γάμο τῆς Κανά! Τότε μπορούμε νά δοῦμε καλύτερα τήν σημαντικότητα τῆς συναίσθησεως τοῦ ἐργάτου γιά τήν ἀξία τῆς ἐργασίας

στόν Ἄγγρον τοῦ Κυρίου. Αὐτή ἡ συναίσθησις εἶναι τό μόνο μέσο γιά νά διατηρηθεῖ ἡ σχέση τῆς «κλήσεως» ἀπό τόν Κύριο τοῦ Ἄγγρου.

Ἡ κλήσις βέβαια γιά ἐργασία στόν Εὐαγγελικό Ἄγγρο ὑπονοεῖ ὅτι κανείς πρέπει νά εἰσέλθῃ μέσα σέ μιὰ ἱεραρχία, τή συνεργασία μέ αὐτήν τήν ἱεραρχία, ἀλλῆ καί μέ τοὺς ἄλλοιους ἐργάτες γιά τήν ἁρμονική ἐπίτευξη τοῦ ἐπιθυμητοῦ ἀποτελέσματος. Σημαίνει ὅτι δέν μπορεῖ αυτόνομος καί αὐτοδέσποτος νά προχωρήσει, ἀλλῆ νά ἀναδεχθεῖ τόν ἐλαφρόν τοῦ Κυρίου ζυγόν (πρβλ. Ματθ. 11,30).

Σέ κάθε ἱστορική περίοδο ἡ «κλήσις πρὸς ἐργασία» καί ἡ ἴδια ἡ «ἐργασία» ἐμπερικλείει κόπους, δαπάνη δυνάμεων, ἀγωνίες, ἄγχος, ἀλλῆ ἀκόμα καί κινδύνους παντός εἶδους. Ἐξ μὴ διαφεύγει τῆς προσοχῆς μας ὅτι ἄλλο εἶναι τό ἐπίπεδο τῆς ἐργασίας στίς ὀργανωμένες κοινωνίες, στίς κοινωνίες τῶν πολλῶν πολιτιστικῶν ἀγαθῶν καί ἐπιτεύξεων, ἄλλο στίς κοινωνίες ὑπὸ ἀνάπτυξη καί ἄλλο στίς πρωτόγονες κοινωνίες.

Καί ἐδῶ ἀκριβῶς στήν κλήσις τῶν ἐργατῶν τοῦ Εὐαγγελίου γιά τίς ὑπὸ ἀνάπτυξη καί πρωτόγονες κοινωνίες ἐμφανίζουμε πολλὰ προβλήματα καί ἀμέτρητη ἀνοργανωτικότητα! Ὅπως εἶναι φυσικό, κάθε ἐργάτης τοῦ Εὐαγγελίου προέρχεται ἀπό κάποια ἐκκλησιαστική Κοινότητα. Ἐκεῖ βαπτίζεται, ζεῖ, αὐξάνεται, ἀποκτᾷ κάποια βιώματα καί διαμορφώνει μιὰ ἀρχική ἰδέα γιά τό τί σημαίνει ἐργασία στόν Εὐαγγελικό ἄγγρο. Ἡ ἰδέα του αὐτή μπορεῖ νά ἐμπεριέχει πολλὰ θετικά, ἀλλῆ καί ἀρνητικά στοιχεῖα. Ἡ ἰδέα αὐτή ὅμως, περί τῆς ἐργασίας ἔχει ἀποκτηθεῖ καί διαμορφωθεῖ σέ συγκεκριμένους τόπους καί χώρους καί ὑπὸ συγκεκριμένες συνθήκες. Ὅλα αὐτά βεβαίως, μπορεῖ νά ἔχουν ἀπό ἐλάχιστη ἕως καθόλου σχέση μέ τόν ἄγγρο, πού ὁ Κύριος τόν καλεῖ νά ἐργασθεῖ.

Ἐξ αὐτοῦ ἀρχίζει ἡ προβληματική τῆς ἐργασίας. Θά

ἐργασθῶ πάνω στήν ἰδέα πού ἔχω περί τῆς «ἐργασίας»;

Ἡ ἐργασία μου θά εἶναι μιὰ προσπάθεια νά δημιουργήσω συνθήκες καί νά παράγω ἀποτέλεσμα σύμφωνα μέ αὐτά πού ξέρω;

Ἡ θά ἐργασθῶ σύμφωνα μέ τήν ἀναλλοίωτη δυναμική τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ καί θά διαμορφωθεῖ μόνο του, δηλ. ἀπ' τή χάρις τοῦ Θεοῦ κάποιο ἀποτέλεσμα, τό ὁποῖο μπορεῖ ὅμως νά μήν ἔχει καμία σχέση μέ ὅσα ξέρω;

Ἡ πείρα τῆς ἐργασίας ἀπό τό στάδιο τῆς ἐκμαθήσεως ἕως τήν ἐξάσκησή της, μᾶς μεταδίδει καί χωρίς νά τό θέλουμε κάποιες γνώσεις.

Ἐτσι μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι: Παρατηρῶ κατ' ἀρχήν τό χῶμα τοῦ Ἄγγρου! Ἐχει αὐτές ἡ τίς ἄλλες ἰδιότητες; Γόνιμο, ἄγρο, ἀμῶδες, ἀλμυρό, πετῶδες, ὑγρό, ἄνυδρο, κ.λπ. Ἐξ ἄρα, ἀπαιτοῦνται προκαταρκτικές ἐργασίες.

Παρατηρῶ ἔπειτα τή θέση τοῦ Ἄγγρου, εἶναι ἀπροστάτευτος, προστατευμένος, ἀνοχύρωτος, περιφραγμένος; Σέ τί ὑψόμετρο βρίσκεται; Ὁ ἥλιος ἀπό πού βγαίνει; Οἱ βροχές πῶς ἔρχονται; Τό ποτίζου ἀρκετά ἢ χρειάζεται συμπληρωματικό πότισμα; Μήπως παρασύρουν τό χῶμα τοῦ Ἄγγρου; Τί ὑπάρχει γύρω ἀπό τόν Ἄγγρο; Ὑπάρχει δάσος; Βουνό; Θάλασσα; Τί κουβαλεῖ ὁ ἄερας ὅταν φυσάει; Σκόνη; Γύρη; Σπόρους ζιζανίων, κ.λπ.;

Ὅλες αὐτές οἱ παρατηρήσεις σκιαγραφοῦν τίς ἀνάγκες τῆς ἐργασίας καί διαμορφώνουν μιὰ προτεραιότητα ἀναγκαίων καί βασικῶν προεργασιῶν. Οἱ προεργασίες αὐτές μπορεῖ νά ἀπαιτοῦν τόν χρόνο μιᾶς, δύο ἢ καί περισσότερων γενεῶν, ἀλλῆ εἶναι ἐμφανῆ καί προφανῆ ἡ ἀναγκαιότητά τους. Χωρίς αὐτές τίς προεργασίες εἶναι ἀδύνατον νά σταθεῖ ὁποιαδήποτε ἐργασία στόν Κυριώνυμο Ἄγγρο.

4. «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη...»

Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ καλεῖ πάντας τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τή σωτήριον πορεία γιά τή Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Καλοῦμεθα, λοιπόν, οἱ ἐργάτες τοῦ Εὐαγγελικοῦ Λόγου νά ἐργασθοῦμε καί νά ἐκκλησιοποιήσουμε τόν κόσμο.

Ἡ οἰκουμηνικότητα τῆς ἐντολῆς τοῦ Κυρίου, καθώς καί τό ἀκροατήριο τοῦ κηρύγματος τῆς Πεντηκοστῆς, μᾶς εἰσάγουν στήν πραγματικότητα τῆς πολυ-φυλετικότητας καί πολυ-πολιτισμικότητας τῆς ἐργασίας τοῦ Εὐαγγελίου. Μᾶς ὑποδεικνύουν ἀγροὺς πέραν τῶν

συνόρων, ἀπ' ὅπου προερχόμεθα, ὡς ἐκκλησιαστικές Κοινότητες καί μέλη αὐτῶν τῶν Κοινοτήτων.

Ἡ ἴδια ὅμως, ἡ πολυ-φυλετικότης καί πολυ-πολιτισμικότης αὐτῶν τῶν ἄλλων ἀγρῶν παρουσιάζει ἕνα κόσμο ἄγνωστο σέ μᾶς ὅλους, πού προερχόμεθα ἀπό ἕνα κόσμο μέ ἀποκρυσταλλωμένες παραδόσεις, ἦθη καί ἔθιμα, διαμορφωμένους τρόπους σεβασμοῦ τοῦ Θεοῦ καί σχετικές ἀπόψεις καί πρακτικές γιά τήν παρουσία τοῦ κακοῦ στόν κόσμο, ἴδια φιλοσοφία γιά τή ζωή, τά πάθη τῆς καί τά παθήματά της.

Καλοῦμεθα, λοιπόν, νά γνωρίσουμε, νά σπουδάσουμε αὐτόν τόν κόσμο, νά βροῦμε κώδικες ἐπικοινωνίας καί νά προσδιορίσουμε τίς ἀπαραίτητες προεργασίες γιά τή σπορά τοῦ Εὐαγγελικοῦ Λόγου.

Τό νά κατανοήσεις τή φιλοσοφία ζωῆς ἐνός λαοῦ ἀπαιτεῖ προσπάθειες πολλῆς καί πάρα πολὺ χρόνου. Ὅταν τό καταφέρουμε αὐτό τότε θά μπορέσουμε νά προσφέρουμε τόν Εὐαγγελικό Λόγο.

Διαβάζοντας τίς προσπάθειες διαφόρων ἱεραποστολῶν, κατά καιροῦς, οἱ ὁποῖες προηγήθηκαν τῆς Ὀρθοδόξου ἱεραποστολῆς, ἐκτός τῶν μεγάλων διδασκάλων πού μπορεῖ κανείς νά ἀποκομίσει, εἶναι πολὺ ἐνδιαφέροντα καί τά συμπεράσματα τῶν ἰδίων, τῶν ἱεραποστολῶν.

Θά ἀναφέρω κάποια παραδείγματα. Οἱ Προτεσταντικές ἱεραποστολῆς στήν Κίνα κατέληξαν ὅτι οἱ Κινέζοι μᾶλλον, δέν χρειάζονται τόν Χριστιανισμό, διότι τρόπον τινά ὁ τρόπος ζωῆς τους, εἶναι ἐπηρασμένος ἀπό τή διδασκαλία τοῦ Κομφουκίου, καί ἄρα ἐμπεριέχει τόν κύριο ὄγκο τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς διδασκαλίας!!!

Ἀντίθετα τό Τάγμα τῶν Ἰησοιτῶν ἱεραποστολῶν στήν Κίνα ἔφθασε σέ σημεῖο νά ἐπινοήσῃ μεθόδους λειτουργικοῦ συγκρητισμοῦ μέ τίς αὐτόχθονες θρησκευτικές δοξασίες καί τελετουργίες σάν προστάδιο γιά ἕναν πλήρη ἐκχριστιανισμό τῆς Κίνας μετά ἀπό κάποιες γενεές. Τό ἀποτέλεσμα ἦταν ἡ κάθετη ἀντίθεση στίς ἀπόψεις τῶν ἱεραποστολῶν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καί ἡ ἀντιπαλότητά της μέ τό συγκεκριμένο Τάγμα.

Οἱ Λευκοὶ Πατέρες στή Β. Ἀφρική ἐπινόησαν τό νά μήν μιλήν καθόλου γιά τό Εὐαγγέλιο καί νά ἐργάζονται φιλιανθρωπικά, ἀναμένοντας κάποια στιγμή μετά ἀπό πολλὰ χρόνια μαζικές μεταστροφές τῶν Μουσουλμάνων στή χριστιανική πίστη.

Εἶναι γνωστό ὅτι καί αὐτές οἱ προσπάθειες ἀπέτυχαν ἀπό ἐνδογενεῖς καί ἐξωγενεῖς παράγοντες. Τά παραδείγματα, ὅμως, αὐτά μᾶς παρουσιάζουν ἀπτά μιὰ ἄλλη πραγματικότητα, τήν ὁποία ἔχουν νά ἀντιμετωπίσουν καθημερινά οἱ ἱεραποστολῆς.

Τό πρόβλημα εἶναι ὅτι, ἐμεῖς κρίνουμε καί κατανοοῦμε ὅτι ὁ κόσμος ἔχει ἀνάγκη τῶν Εὐαγγελικῶν Λόγων, τά ἔθνη ὅμως, πρὸς τά ὁποῖα πορευόμεθα ἀπό πολλοὺς παράγοντες, κατανοητοῦς σέ μᾶς ἢ ὄχι, πιθανόν νά μήν βλέπουν τόν Εὐαγγελικό Λόγο ἀπό τήν ἴδια σκοπιά καί ὄχι σάν πραγματική καί κύρια ἀνάγκη, ἀλλῆ σάν κάτι τό δευτερεύον στόν κόσμο τους καί τή ζωή τους.

Ἐξ μὴν ξεχνᾶμε ὅτι ὁ Ἐκλεκτός τοῦ Κυρίου Λαός τοῦ Ἰσραὴλ, ἄν καί προετοιμάστηκε αἰῶνες μέσω τοῦ Νόμου καί τῶν Προφητῶν, ἐν τούτοις φάνηκε ἀνετοιμος νά ὑποδεχθεῖ τόν Μεσσία.

Ἱστορικά, σέ πολλὰ μέρη, προηγήθηκαν οἱ Προτεσταντικές ἱεραποστολῆς μέ κεντρική ἰδέα ὅτι μόνον μέ τό βάπτισμα σώζεται ὁ ἄνθρωπος. Βάπτισαν ἑκατοντάδες φυλές, χωρίς καμία οὐσιαστική κατήχηση. Ἡ, μετά ἀπ' αὐτούς, ἱεραποστολή τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, μετέστρεψε πολλῆς φυλές καί προσπάθησε νά τίς κατηχήσῃ μέ ἕνα συστηματικό τρόπο. Ἐν μέρει τό κατάφερε, ἀλλῆ χωρίς οὐσιαστικά ἀποτελέσματα στό νά μπορέσει νά ἀπαλείψῃ ἢ νά διορθώσῃ τόν λειτουργικό παραδοσιακό συγκρητισμό καί τήν προτεσταντική ὑπεραπλοῦστευση τῆς πίστεως.

Οἱ πρωτόγονες κοινωνίες βασίζονται σέ μιὰ δική τους ἱεραρχία καί ἱεράρχηση τῶν πάντων. Στήν ἀνώτατη βαθμίδα τῶν κοινωνιῶν αὐτῶν βρίσκεται ἡ φυλή, ἡ τοπική ἱεραρχία, ἡ ἄμεση οἰκογένεια καί μετά ὅλα τά ἄλλα. Πῶς μποροῦμε ἐμεῖς νά ἀντιστρέψουμε αὐτή τήν πυραμίδα καί νά θέσουμε ὅτι, πάνω ἀπό ὅλα εἶναι ἡ πίστη στό Πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἶναι ἡ Ἐκκλησία καί μετά ὅλα τά ἄλλα; Ἐκ τῶν πραγμάτων αὐτό εἶναι ἀδύνατον, διότι καί ἐμεῖς οἱ ἐργάτες προερχόμεθα ἀπό κάποια ἄλλη φυλή, πού μοιάζει πάρα πολὺ μέ τίς φυλές τῶν Ἀποικιοκρατῶν καί τή γνωστή ἱστορία τῆς Ἀποικιοκρατίας, πού δέν σεβάστηκε ὄχι μόνον τίς τοπικές παραδόσεις τῶν διαφόρων φυλῶν, ἀλλῆ πρωτίστως δέν σεβάστηκε τήν ἐλευθερία τους. Μία ἀπό τίς ἀδυναμίες πού προσέδωσε ἡ ἀποικιοκρατία σ' αὐτές τίς κοινωνίες εἶναι ὅτι τοὺς δημιούργησε ἕνα ψυχολογικό κόμπλεξ κατωτε-

ρόπτος. Οί λαοί καί οί φυλές συνήλθαν γρήγορα από αυτό τό κόμπλεξ (όσες μπόρεσαν), όρθοπόδησαν, άλλήλα πρίν κρίνουν καί δεχθοῦν οτιδήποτε τό επεξεργάζονται μέ άρκετή επιφυλακτικότητα καί ώφελημιστικά.

Έτσι υπάρχει ο χρόνος νά σκεφθοῦν, νά κρίνουν, νά εκμεταλλευτοῦν καί ἴσως νά καθλιεργηθοῦν. Άντέγραψαν βέβαια καί καθλιεργήσαν αυτές τίς μεθόδους τόσο τέλεια, πού φθάνουν πλέον σέ σημείο νά δημιουργοῦν ένα είδος κόμπλεξ κατωτερότητας στους πρώην άποικιοκράτες διδασκάλους τους. Δέν πρέπει νά μάς διαφεύγει ότι, ανάμεσα στίς διάφορες φυλές υπάρχει ένας ιδιότυπος σκληρότατος ρατσισμός (trimbalisme) καί πολλές φορές ένα αὐθόρμητο μίσος. Πολλές φυλές ἦταν γιά αἰώνες δοῦλοι καί δουλοπάροικοι άλλων φυλῶν (π.χ. στό Καμερούν οί Τιπουρί ἦταν γιά κάποιους αἰώνες σκλάβοι στους Φουλφουντέ καί άπελευθερώθηκαν από τους Γερμανούς άποικιοκράτες. Οί Φουλφουντέ εἶναι μουσουλμάνοι, οί Τιπουρί ἦταν άνεικονικοί άνιμιστές καί σκληρώθηκαν, διότι άρνήθηκαν ν' άσπασθοῦν το Ἰσλάμ. *(Πιθανά πρόκειται γιά μιά φυλή Χριστιανῶν, οί όποιοί διώχθηκαν από τό Ν. Σουδάν μέ τήν επέλαση τοῦ Ἰσλάμ, μετοίκισαν ώς κρυπτοχριστιανοί, άποκόπηκαν καί ξεχάστηκαν από τήν Ἐκκλησία τους καί έμφανίστηκαν ώς μονοθεϊστές ενός άνεικονικοῦ καί άντι-ειδωλικοῦ θρησκευματος).*

Άν δέν γνωρίζουμε αυτές τίς ιδιαίτερες ένδογενεῖς διαφορές τῶν φυλῶν πολλήλα προβλήματα μποροῦν νά δημιουργηθοῦν. Τό ιεραρχικό σύστημα τῶν φυλῶν, δίνει τό δικαίωμα, στά μέλη τῆς άνωτάτης του βαθμίδος, νά άποφασίζουν δικαστικά γιά τή ζωή καί τόν θάνατο τῶν μελῶν τῆς φυλῆς. Τό Σύνταγμα τῶν διαφόρων πολυφυλετικῶν Χωρῶν ένσωματώνει καί άποδέχεται καί τό παραδοσιακό δίκαιο. Έτσι, βρισκόμαστε ανάμεσα σέ δύο έξουσίες, τήν πολιτική καί τήν παραδοσιακή. Γιά οτιδήποτε κάνουμε, δυστυχῶς δέν άρκεῖ πάντα ἡ άδεια τῆς μιάς πλευρᾶς. Αυτό σημαίνει επίσης ότι, όσους επιλέξουμε γιά νά εργασθοῦν στόν Ἱεραποστολικό Ἄγρό –ιερεῖς, ιεραποστόλους, κατηχητές– θά μάς δοῦν σάν μιά Τρίτη έξουσία πού τους χαρίζει τήν Ἱεροσύνη καί πού ἡ ιερατική καί προνομιακή τους θέση τους άναβιβάζει στήν άνωτέρα βαθμίδα τῆς παραδοσιακῆς έξουσίας καί τους δίνει δικαιώματα επί τῶν άλλων μελῶν τῆς

φυλῆς. Οί συνετοί δέν θά δημιουργήσουν προβλήματα, άλλήλα οί ασύνετοι (;) καί άρχομανεῖς καί φιλήργυροι θά δημιουργοῦν καθημερινά προβλήματα παντοειδοῦς εκμεταλλεύσεως τῶν πιστῶν... Τό παράξενο καί δυσκολότερο εἶναι τό ότι οί πιστοί άποδέχονται αὐτή τήν εκμετάλλευση από πατροπαράδοτο σεβασμό στήν ιεραρχία.

Αὐτές οί πτυχές, άν καί γνωστές σέ κάποια άλλη ἐποχή, φαινομενικά ὁμως, άγνωστες στήν εὐρωπαϊκή κουλτούρα τοῦ σήμερα, άν δέν επισημανθοῦν ἐγκαίρως, θά εἶναι ανά πάσα στιγμή σάν μιά ποσότητα εκρηκτικῶν κάτω από ὄ,τι κάνουμε, καθότι υπάρχει πάντα μιά άντιπαλότητα πολιτικῆς καί παραδοσιακῆς έξουσίας.

Ο σεβασμός στήν παραδοσιακή ιεραρχία, δυστυχῶς, δέν σημαίνει πάντοτε σεβασμό καί στήν εκκλησιαστική ιεραρχία.

Πάντα θά εἶμαστε οί παρεισφύσαντες «ξένοι» καί αὐτό σημαίνει πολύ άπλή, ότι εἶμαστε πεδίο ἐλεύθερο σέ κάθε είδους εκμετάλλευση.

Ἡ νομική άναγνώριση καί κατοχύρωση τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας θά πρέπει νά άπασχολήσει κατά κύριο λόγο τους κατά τόπους Ἐπισκόπους καί πρωτίστως τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας.

Πέραν τῶν κατά καιρούς θεολογικῶν καί κανονικῶν αντιρρήσεων επί τοῦ θέματος, επιβάλλεται ἡ κατά τόπους άναγνώριση, ὄχι μόνον τῶν Μητροπόλεων καί Ἐπισκοπῶν, άλλήλα καί τοῦ ιδίου τοῦ σεβαστοῦ Πατριαρχείου μας.

Δέν εἶναι δυνατόν οί ὄποιοιδήποτε πράξεις τῆς κάθε Μητροπόλεως ἡ Ἐπισκοπῆς –(άγορές άκινήτων, κατασκευές καί λειτουργίες φιλιανθρωπικῶν καταστημάτων, ιδρυμάτων, σχολείων, ιατρείων, νοσοκομείων, κ.λπ.)– νά καθύπτονται νομικά ὑπό τήν σκέπη τῶν άναγνωρισμένων Ἐλληνικῶν Κοινοτήτων ἡ στή χειρότερη περίπτωση δι' άμοιβῆς νά άναζητοῦμε νομικές καθύψεις γιά νά νομιμοποιήσουμε κάθε δραστηριότητά μας καί νά ἐμφανιζόμαστε σάν νά ἔχουμε νομική ὑπόσταση στά διάφορα κράτη τά ὅποια στήν πλειοψηφία τους άγνοοῦν εἰς τό παντελές τήν ὑπαρξη καί ιστορία τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας καί τοῦ Πατριαρχικοῦ διοικητικοῦ συστήματος. Όλα αὐτά άποβαίνουν εἰς βάρος μας εάν θέλομε νά ὑπάρχει συνέχεια καί μέλλον στήν κάθε ιεραποστολική μας προσπάθεια.

(Ἡ χορηγία διπλωματικοῦ διαβατηρίου από τό Ἐλληνικό Κράτος πρὸς τοὺς Ἐπισκόπους καί ἡ Αἰγυπτιακή ὑπηκοότητα καί παρομοίως τό διπλωματικό διαβατήριο από τήν πλευρά τοῦ Αἰγυπτιακοῦ κράτους πρὸς τόν ἐκάστοτε Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας, εἶναι μιά τιμή καί μιά ἐπίγνωση ἐκ μέρους τῶν δύο αὐτῶν Κρατῶν ότι τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας εἶναι Δημόσιο Πρόσωπο Διεθνοῦς Δικαίου μέ διεθνή καί διακρατική άποστολή.

Ἐκ μέρους ὁμως, ἡμῶν αὐτῶν οὐδεμία περαιτέρω διεκδίκηση ὑφίσταται, οὐδεμία προσπάθεια ἐνεργεῖται γιά τήν ἐνεργοποίηση καί χρήση τῶν δικαιωμάτων τῶν Δ.Π.Δ.Δ., πράγμα πού θά ἔθετε τά πάντα σέ μιά ἄλλη, –πολύ πιό εὐχρηστη– νομική βάση σέ σχέση μέ τά διάφορα Ἀφρικανικά Κράτη.

Τά Πρεσβυγενή Πατριαρχεῖα εἶναι ὀργανισμοί ζῶντες, πολύ ἀρχαιότεροι τῆς συστάσεως τῶν Κρατῶν, ὅπου ἐδράζουν ἡ δραστηριοποιοῦνται καί ἀναπτύσσονται.

Εἶναι αντίφαση στά διάφορα κράτη τῆς Ἀφρικῆς τά ὅποια στήν πλειοψηφία τους συνεκροτήθησαν ὡς ἀνεξάρτητα Κράτη καί ἀπέκτησαν πολιτική ἀνεξαρτησία βάσει άποφάσεων καί Συνθηκῶν Διεθνοῦς Δημοσίου Δικαίου νά μὴν γνωρίζουν ἡ νά άγνοοῦν τήν ὑπαρξη καί τήν ιστορία τῶν Πρεσβυγενῶν Πατριαρχείων. Βάσει τοῦ Διεθνοῦς Δημοσίου Δικαίου τά Πατριαρχεῖα εἶναι Διεθνή Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου περιορισμένης εὐθύνης, μετέχουν τῶν δικαιωμάτων τῶν Κρατῶν, συνάπτουν καί ἐπικυρώνουν διεθνεῖς συνθήκες πού ἄπτονται τῶν σκοπῶν τους καί ἔχουν πρεσβευτικά δικαιώματα. Παράλληλα, εἶναι φορεῖς εἰρήνης, ἀναπτύξεως καί ἐπιτελοῦν, παράλληλα μέ τό εὐαγγελικό τους ἔργο καί ἓνα μεγάλο διακρατικό ἀνθρωπιστικό ἔργο).

5. Σπορά τοῦ Λόγου καί ζιζάνια

Τό νά σπείρουμε τόν Λόγο τοῦ Θεοῦ δέν εἶναι καθόλου εὐκόλη ὑπόθεση. Ο πολυφυλετισμός τῶν Ἀφρικανικῶν Κρατῶν εἶναι συνυφασμένος μέ τήν πληθώρα τῶν φυλετικῶν διαλέκτων καί διαφόρων γλωσσῶν. Ἡ Ἄποικιοκρατία ἔδωσε μιά γλωσσική ὁμοιογένεια, άλλήλα αὐτό ισχύει γιά τά μεγάλα αστικά

As μὴν παραθεωρεῖται τό γεγονός ότι ἐδῶ καί 150-200 χρόνια τό κύριο βάρος τῆς «προπαγάνδας τῆς πίστεως» πολλῶν χριστιανικῶν ὁμολογιῶν ἔχει πέσει στό νά καταδείξει ότι αὐτές οί χριστιανικές ὁμολογίες εἶναι οί μοναδικές ἐπί γῆς γνήσιες Ἐκκλησίες.

Σ' αὐτό βοηθᾶ καί ἡ άπουσία οιασδήποτε γνώσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς ιστορίας καί Μεσογειακῆς πραγματικότητας στίς Ἀφρικανικές χώρες.

Ἄκόμη καί φοιτητές τῶν Πανεπιστημίων εἶναι πολλῆς φορές άδύνατον νά προσδιορίσουν τίς Εὐρωπαϊκές χώρες στόν χάρτη.

Ἡ ἐπιλογή τῶν ἐργατῶν τοῦ Εὐαγγελίου θά πρέπει νά εἶναι ὑπόθεση πολύ σοβαρή. Θά βροῦμε ἐπί τόπου τίς «ἀναγκαστικές» χειροτονίες –(κατά τόν ἐπιτυχή χαρακτηρισμό τοῦ μακαριστοῦ Ἱεραποστόλου τοῦ Ζαῖρ, π. Κοσμᾶ Γρηγοριάτου)– από τους πρωτοπόρους τοῦ Ἱεραποστολικοῦ ἔργου. Θά πρέπει νά ὑπάρχει συνεχῆς ἐπιμόρφωση καί ἐπαφή μέ τόν Ἐπίσκοπο. Ὑπάρχουν, δυστυχῶς, πολλήλα δείγματα ότι πολλοί προσήλθαν καί ἔγιναν ἱερεῖς Ὁρθόδοξοι, παρουσιάζοντας μιά πρόσκαιρη εὐλάβεια. Όταν ἔγιναν, ἄρχισαν νά ἀναμειγνύουν προλήψεις καί δεισιδαιμονίες, μαγεῖες καί μαγγανεῖες ἐπωφελοῦμενοι καί εκμεταλλευόμενοι τῶν ἀφελῶν καί ἀμαθῶν, ἐμφανιζόμενοι ὡς διώκτες καί έξουσιαστές τῶν πονηρῶν πνευμάτων, έξορκιστές κ.λπ.

Θά βροῦμε Κοινότητες ἐγκαταληλειμμένες από ἄλλες ὁμολογίες, πού προσήλθαν στήν Ὁρθοδοξία από κατήχηση περὶ δαιμονίων καί ὄχι τοῦ Εὐαγγελίου. Μόνον μιά προετοιμασία γιά μιά νέα γενιά Κληρικῶν μπορεῖ νά άποδώσει μετά από χρόνια μιά τρίτη-τέταρτη γενεά πιό σωστῶν ἐργατῶν τοῦ Εὐαγγελίου.

κέντρα. Στήν ὑπαιθρο χώρα οί διάλεκτοι βρίσκονται σέ καθημερινή χρήση, πράγμα πού άποβαίνει σέ βάρος τοῦ εκπαιδευτικοῦ συστήματος.

Εἶναι καλύτερα νά μιλήμε γιά διαφορετικές γλώσσες, παρά γιά διαλέκτους. Στή χώρα τοῦ Καμερούν μόνον, ὑπάρχουν 220 διαφορετικές φυλές, καί

σέ χρήση 220 διαφορετικές γλώσσες στην πλειοψηφία τους μή καταγεγραμμένες και μελετημένες σάν γλωσσικά συστήματα. Είναι στην πλειονότητά τους γλώσσες φτωχές με αδυναμία εξεύρεσης όρων – λέξεων για θεολογικούς όρους. Τό κείμενο του Ευαγγελίου έχει μεταφραστεί σέ πολλές από αυτές τίς γλώσσες καί έχει χρησιμοποιηθεί γιά όλλες τίς γλώσσες τό λατινικό αλφάβητο γραφής. Ή ανάγνωση όμως, τών κειμένων μέσω του λατινικού αλφάβητου καί τής γαλλικής φωνητικής έκφορας τών γραμμάτων πολλές φορές, από τόν μή γνώστη τής διαλέκτου δίνει ένα ακατανόητο ήχητικό καί νοηματικό αποτέλεσμα στους άκροατές-γνώστες τής γλώσσας. Υπάρχουν σαφώς συνδυασμοί γραμμάτων καί ήχοι, πού δέν μπορούν νά αποδοθούν μέ τό λατινικό αλφάβητό γαλλικής φωνητικής-έκφορας. Όπως είναι αδύνατον ή ένρινη προφορά όλλων σχεδόν τών γλωσσών νά γίνει συνήθεια ενός Ευρωπαίου Ίεραποστόλου καί ως πρός τή χροιά, αλλιά καί τόν τόνο.

Οί μεταφράσεις τών Ευαγγελίων μπορούν νά χρησιμοποιήσουν γιά μεταφράσεις τής Θείας Λειτουργίας, βέβαια, όροι όπως π.χ. : «*άπερινόητος, άκατάληπτος, άείων, ώσαύτως ών, άνενδεής*», κ.λπ. θά είναι πάντα ένα πρόβλημα.

Τό πεδίο δράσεως ενός Ίεραποστόλου μπορεί νά είναι: α) έγκαταλειμμένοι Ρωμαιοκαθολικοί, πού ζητούν νά γίνουν Όρθόδοξοι. β) Μέλη κάποιων Προτεσταντικών ή μεσιανικών παραφυάδων έγκαταλειμμένων, γ) μέλη έθνικών θρησκευτικών κινήματων κατά τής Ρωμαιοκαθολικής καί Προτεσταντικής όμολογίας, δ) Παγανιστές, ειδωλικοῦ καί άνειδωλικοῦ Αφρικανικοῦ θρησκευματος, ε) Πρωτόγονες Κοινότητες μή καθορισμένου ή έλευθέρου πεδίου πίστεως, στ) μέλη διαφόρων Σεκτών, ζ) διάφοροι τυχοδιώκτες ή λαοπλάνοι κ.λπ.

Θά πρέπει νά διευκρινίσουμε ότι στην Ίεραποστολική πορεία τών διαφόρων χριστιανικών όμολογιών, πού προηγήθηκαν τής Όρθόδοξης Έκκλησίας χρησιμοποιήθηκαν διάφορες τεχνικές, καθώς καί διάφορες άνοχές γιά τήν προώθηση του χριστιανικοῦ κηρύγματος, πράγμα πού διατηρεί μέν μία γνωστή εικόνα αὐτῶν τών

Όμολογιών, ποιμαντικῶς όμως, δέν έχει καμία σχέση μέ τήν εικόνα αὐτῶν τών όμολογιών στον Ευρωπαϊκό χώρο.

Π.χ. ή κατά τόπους πρακτική τής Ρωμαιοκαθολικής Έκκλησίας επί τών μικτῶν γάμων, μεταξύ μουσουλμάνων καί χριστιανῶν, είναι, οικονομικῶς (;) νά «ιερολογεί» τόν γάμο αὐτό. Ένας προσερχόμενος από τήν Καθολική Έκκλησία στην Όρθόδοξη μπορεί νά απαιτήσει, αφού έχει βαπτιστεί, όταν έλθει ή ώρα του γάμου του κάτι ανάλογο καί από τήν Όρθόδοξη Έκκλησία.

Ή πολυγαμία –(θέμα άκόμη άθικτο)– καί ή έθιμική πρακτική τών παραδοσιακῶν γάμων, εύρέως διαδομένη σέ όλλες σχεδόν τίς φυλές είναι ένα πρόβλημα πού έμφανίζει ένα ποσοστό μόνον 10% τών πιστῶν τής Ρωμαιοκαθολικής καί αλλήλων όμολογιῶν νά έχουν συνάψει θρησκευτικό γάμο καί ένα αλλιο 30% μόνον πολιτικό γάμο. Τοῦτο δέ, διότι ή οικογένεια τής γυναίκας δέν επιτρέπει τήν τέλεση θρησκευτικοῦ ή πολιτικοῦ γάμου άν δέν αποπληρωθεῖ ή προίκα εκ μέρους του γαμπροῦ. Ό γαμπρός λαμβάνει από τήν οικογένεια τής νύμφης μία λίστα προίκας, πού πρέπει νά αποδώσει. Συνήθως αποδίδει άμέσως ένα 10% τής προίκας, παίρνει τή γυναίκα, τεκνοποιεί καί μετά από χρόνια όταν θά έχει ξεπληρώσει καί τό υπόλοιπο 90%, θά επιτραπεί από τήν οικογένεια νά γίνει πολιτικός καί θρησκευτικός γάμος. Έτσι, λοιπόν, θά πρέπει ή κατηχητική μας προσπάθεια νά δια-

Πάντα τά έθνη

βλέπει καί νά αναγνωρίζει τά προβλήματα καί τήν προβληματική τής κάθε ομάδος πριν αναγγείλουμε εκείνα τά ένθουσιαστικά στοιχεία περί όμαδικῶν προσχωρήσεων-βαπτίσεων χιλιάδων όρθόδοξων.

Μή μās ξενίζει τό γεγονός ότι πολλοί εκτός του ότι συγχέουν τά πάντα καί τους πάντες καί παράλληλα είναι μέλη καί αλλήλων όμολογιῶν, δέν διστάζουν ανά πάσα στιγμή νά έγκαταλείψουν τήν Όρθόδοξη Έκκλησία καί νά μεταπηδήσουν σέ μία όποιαδήποτε ομάδα περαστικῶν Ίεραποστόλων ή τυχοδιωκτῶν ή μάγων! Γιά κάθε ομάδα καί τύπο ανθρώπων χρειάζεται μία ειδική κατήχηση, ένα ειδικό έγχειρίδιο κατηχήσεως, πράγμα πού απαιτεί χρόνο, κόπο καί προσπάθεια πολλῶν ειδικευμένων ανθρώπων. Χωρίς μία όργάνωση καί ένα βραχυπρόθεσμο, αλλιά καί νηφάλιο καί μακροπρόθεσμο σχεδιασμό του Ίεραποστολικου έργου οί δυσκολίες -οί ήδη μεγάλες- θά γεννοῦν καθημερινά προβλήματα καί ό Έπίσκοπος χωρίς μονίμους συνεργάτες είναι πολύ δύσκολο νά κάνει πολλή πράγματα. Θά ήταν μία μεγάλη βοήθεια καί γιά τήν Ίεραποστολή, αλλιά καί γιά τήν Έκκλησία όλοκληρη οί νεοχειροτονημένοι Ίερείς κάθε Μητροπόλεως από όλλον τόν Όρθόδοξο κόσμο νά θητεύουν γιά μία διετία στην Ίεραποστολή, πριν αναλάβουν κάποιες ένοριακές θέσεις στις Μητροπόλεις τους. Όσο παράξενη καί νά ακούγεται αὐτή ή πρόταση θά αποτελέσει μία ουσιαστική βοήθεια σέ κάθε Ίεραποστολή καί θά αποτελέσει ένα κεφάλαιο ζωής γιά τους Κληρικούς, πού θά έχουν αὐτή τήν έμπειρία. Παράλληλα θά είναι ένας τρόπος νά δειχθεῖ πρός όλλες τίς κατευθύνσεις ότι ή Ίεραποστολή είναι έργο όλοκληρου τής Όρθόδοξης Έκκλησίας καί όχι μιάς ή δύο Έκκλησιῶν.

Δυστυχῶς, πέραν μιάς συναισθηματικῆς σχέσεως ή Ίεραποστολή παραμένει άγνωστη στον Έκκλησιαστικό χώρο καί από τους Ίεράρχες, πού έπεσκέφθησαν κατά καιρούς τίς Ίεραποστολές δέν υπήρξε ποτέ μία τέτοια ρηξικέλευθη άπόφαση ουσιαστικής βοήθειας τής Ίεραποστολής.

Είναι εκ τών πραγμάτων αδύνατον ένας Έπίσκοπος:

νά έχει τό βάρος του λειτουργικοῦ καί τήν ευθύνη όλλου του ποιμαντικοῦ έργου σέ δύο, τρία καί περισσότερα Κράτη τεραστίων διαστάσεων σέ σχέση μέ κάποια Ευρωπαϊκά Κράτη,

Πάντα τά έθνη

νά επιτηρεί τό ένοριακό λειτουργικό έργο, νά συντονίζει τό φιλανθρωπικό έργο, νά πραγματοποιεί τακτικές συνάξεις τών Ίερέων, νά λειτουργεί τά διάφορα σεμινάρια, συγχρόνως νά επιβλέπει τίς διάφορες κατασκευές, νά άσχολεῖται μέ τή νομική κατοχύρωση τών διαφόρων έργων,

νά διανύει μέ έπίφοβα μέσα τεράστιες άποστάσεις γιά νά φθάσει στά κατά τόπους ιεραποστολικά κέντρα μέ κακούς ή άνυπάρκτους δρόμους καί μέσα σέ δύσκολες καί άντίξοες κλιματολογικές καί αλλες συνθήκες

καί συγχρόνως νά επιτηρεί τήν ποιμνη του από «*λύκους βαρείς*» (Πράξ. 20,29) ένδοθεν καί έξωθεν.

Παράλληλα νά ύφίσταται τό άφόρητο καί άνιαρό βάρος ενός γραφειοκρατικοῦ συστήματος σέ όλο του τό μεγαλείο!..

καί βεβαίως καθημερινά νά δυσκολεύεται μέ τίς επικοινωνίες... νά χρειάζεται νά ταξιδέψει παντού καί πάντα κάπου αλλοῦ γιά νά βρει πόρους... γιά νά συνεχίσει τό όποιο, έργο παρέλαβε... νά τό συτηρήσει καί νά τό αύξήσει...

Θά μου πείτε βέβαια «*τά αδύνατα παρά ανθρώποις δυνατά παρά τῷ Θεῷ*» (Λουκ. 18,27)... ευτυχῶς αὐτό δίνει κουράγιο...

Θά μεταγράψω τήν πρόταση ενός Συνεπισκόπου μου μέ τόν όποϊον –ευτυχῶς– μοιράζομαι κάποιες φορές τίς άγωνίες καί τά προβλήματα τής Ίεραποστολής: «*τά προβλήματα όλλα θά λυθοῦν όταν ανακαλυφθεῖ ή ήμέρα μέ τίς 48 ώρες ή καί περισσότερες... Τότε θά τά προλαβαίνουμε όλλα χωρίς άγχος καί άγωνίες...*».

Καί όμως, παρ' όλη τή χιουμοριστική διάθεση, αὐτό θά ήταν μία λύση στην πραγματικότητα τών περισσότερων Ίεραποστόλων σήμερα. Καί σάν πρόταση έμπερικλείει καί μία μοναξιά, αλλιά καί μία τραγική διαπίστωση ότι τελικά είμαστε καί θά παραμείνουμε μᾶλλον μόνοι μας σ' αὐτή τήν προσπάθεια, δίνοντας τουλάχιστον τήν έλάχιστη μαρτυρία ότι, ή Όρθόδοξη Έκκλησία δέν ξέχασε τήν άδήριτη Κυριακή έντολή: «*πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά έθνη...*» (Μαθ. 28,19).